

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

8. Somniorum duplex porta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

chus censuit perfectæ virtutis esse, de virtute somniare: *scilicet amara recurrunt.* Secundum Aristotelem in Problemat. meliora somnia vident, qui vigilantes meliora animadvertunt: deteriora, qui deterius animo vel corpore affecti sunt. Et Plato sic jubet ad somnum proficisci corporibus affectis, ut nihil sit, quod errorem animis, perturbationemque adferat. Ex quo etiam Pythagoricis interdictum putatur, *ne fabâ vescerentur*, quod habeat inflationem magnam, & cibus ille contrarius sit tranquillitatem mentis querenti. Cic. lib. 1. de diu. Id experimur in ephialte, quem latini *Incubum* vocant, quò quis somniat se à mole quapiam vel ab hoste invadi, opprimi, suffocari & strangulari, nec posse se effugere: unde angitur, gemit, sudat. Oritur id vitii ex crapula & continua ventriculi cruditate; unde vapores crassi & frigidi elati, cerebri ventriculos replent, prohibentque spiritus per nervos diffundi.

VIII. (b) Celebre figmentum est Homeri, somnia illa vera esse, quæ subvolant per portam *Corneam*: falsa verò, per *eburneam*. Quò significare voluit, visa per diem, quæ in somniis recurrunt, esse vera: audita verò, esse falsa. *Cornea* enim porta notat visum & oculos, ob coloris similitudinem & tunicam corneam, quæ est in oculo: *eburnea* verò denotat os, ob candorem dentium. Ex Homero desumpsit Virgilius lib. 6. *Æneid.* ubi reditum *Æneæ* ex inferis describit, ostenditque *Æneam* egressum portâ, quâ exeunt falsa insomniâ; adeoque fabulosa esse, quæ de toto illo ad manes itinere scripserit. Thales Philosophus rogatus, *Quantum distaret à mendacio Veritas?* Respondit, *quantum oculi distant ab auribus*; significans ea demum esse vera & certa, quæ contuemur oculis: fabulis verò hominum, quas audimus, haud tutò credi; quòd sæpe falsæ & mendaces sint. Mythologus aliter hanc geminam portam explicans, sicut, inquit, ignis in laterna cornea inclusus, facile lumen transmittit; sic corpus hominis per temperantiam à sordidorum humorum colluvione expurgatum, facile per id veritatem & spectra divinitus oblata recipit. At si crassa fuerint corpora, & multorum ciborum malorumve humorum è diuturna crapula oppleta: ea corpora animam tanquam in laterna crassioris eboris inclusam, veritatem somniorum intueri non patiuntur. Hæc ille. Quæ somniorum diversitas non in ea solum temperantiæ parte apparet, quæ cibo & potui moderatur, sed in ea quoque, quæ libidinum inimica, pravis commotionibus dominatur. Unde S. August. lib. 5. contra Julianum c. 9. de statu Innocentiæ loquens: Tam felicia ait, erant somnia dormientium, quàm vita vigilantium.

Z z

IX. (i)

(b) Duplex somniorum porta, cornea & eburnea.